

Frumvarp til laga

um

samþykkt á landsreikningnum fyrir árin 1912 og 1913.

(Lagt fyrir alþingi 1915).

I. Tekjur:	Áætlun.		Reikningur.	
	Kr.	au.	Kr.	au.
1. Ábúðar- og lausafjárvskattur	100,000,00		112,417,84	
2. Húsaskattur	26,000,00		28,462,15	
3. Tekjuskattur	60,000,00		69,260,00	
4. Áukatekjur	110,000,00		152,989,17	
5. Erfðafjárvskattur	6,000,00		11,012,52	
6. Vitagjald	60,000,00		116,399,79	
7. Leyfisbrjefagjöld	12,000,00		15,133,89	
8. Útflutningsgjald	300,000,00		324,873,44	
9. Áfengistollur	330,000,00		467,527,72	
10. Tóbakstollur	320,000,00		429,809,71	
11. Kaffi- og sykurtollur	760,000,00		978,918,96	
12. Annað aðflutningsgjald	40,000,00		71,520,50	
13. Árgjöld af verslun og veitingu áfengra drykkja . . .	18,000,00		22,700,00	
14. Pósttekjur	190,000,00		316,836,58	
15. Símatekjur	205,000,00		343,778,14	
16. Tekjur af Íslandsbanka	24,000,00		24,126,99	
17. Óvissar tekjur	20,000,00		133,822,45	
18. Tekjur af jarðeignum landsjóðs	36,000,00		40,700,45	
19. Tekjur af kirkjum	200,00		356,41	
20. Tekjur af silfurbergsnámunum	4,000,00		7,884,22	
21. Tekjur af ræktunarsjóði			19,751,14	
22. Leigur af innstæðusje viðlagasjóðs	106,000,00		118,654,36	
23. Tekjur af seðlaláni Landsbankans	15,000,00		15,000,00	
24. Leigur af innstæðu i bónkum	16,000,00		13,507,57	
	Flyt samtals		2,758,200,00	3,835,444,00

	Fluttar	Áætlun.	Reikningur.
	Kr. a.	Kr. a.	
25. Greitt frá prestaköllum	2,758,200,00	3,835,444,00	
26. Endurgreiðsla á skyndilánum embættismanna . . .	4,000,00	5,093,87	
27. Endurborganir á öðrum fyrirframgleiðslum . . .	1,200,00	2,578,21	
28. Greitt úr ríkissjóði Danmerkur...	4,000,00	36,237,77	
29. Vörutollur.	120,000,00	120,000,00	
30. Tekjur af láninu 1909		373,583,14	
31. Lán eftir lögum nr. 20, 1911, og nr. 14, 1909 . .		56,756,50	
	Samtals	2,887,400,00	5,179,693,49

II. Útgjöld:	Fjárveiting.	Reikningur.
	Kr. a.	Kr. a.
1. Til greiðslu vaxta og afborgana af lánum landsjóðs	99,633,34	304,437,39
2. Til útgjalda við hina æðstu stjórn landsins . . .	101,000,00	111,173,07
3. Kostnaður við alþingi og yfirskoðun landsreikninganna	62,400,00	121,622,81
4. Til útgjalda við dómgæslu og lögreglustjórn:		
A. Dómgæsla og lögreglustjórn	173,000,00	176,284,57
B. Ýmisleg útgjöld	52,300,00	86,012,71
5. Til útgjalda við læknaskipunina	333,880,00	336,286,28
6. Til samgöngumála:		
A. Til útgjalda við póststjórnina	217,800,00	244,625,41
B. Til vegabóta	315,500,00	315,076,26
C. Til gufuskipaferða	212,300,00	210,300,00
D. Til ritsíma og talsíma	313,900,00	402,871,77
E. Til vita	93,950,00	91,966,15
7. Til kirkju- og kenslumála:		
A. Í þarfir andlegu stjettarinnar	116,700,00	137,475,11
B. Til kenslumála	470,440,00	482,233,63
8. Til vísinda og bókmenta	162,740,00	162,270,11
9. Til verklegra fyrirtækja	348,394,00	432,629,96
10. Til skyndilána og lögboðinna fyrirframgreiðslna . .	5,200,00	40,324,10
11. Til eftirlauna og styrktarfjár	158,400,00	126,111,69
12. Óviss útgjöld	6,000,00	21,118,36
13. Fjárgreiðslur samkv. lögum, fjáraukalögum o. fl.		267,877,12
14. Útgjöld viðlagasjóðs		50,772,81
15. Til jafnaðar móti lántökum landsjóðs		250,000,00
16. Við útgjöldin bætast		16,339,55
Áætlaður tekjuhalli var	446,167,34	
En tekjuafgangur varð	... ...	791,884,63
	Samtals	3,689,704,68
		5,179,693,49

Athugasemdir við lagafrumvarp þetta.

Frumvarpið er samið í sama formi sem reikningslög þau, er áður hafa verið gefin út. Landsreikningarnir árin 1912 og 1913, er lið fyrir lið þræða fjárlögin, verða jafnframt lagðir prentaðir fyrir þingið, og visast til þeirra, að því er snertir nánari sundurliðun á tekjum og útgjöldum. Að öðru leyti er visað til eftirfarandi yfirlits.

Yfirlit

yfir

tekjur og útgjöld á árunum 1912 og 1913.

I. Tekjur:

1. Ábúðar- og lausafjárskattur	1912: kr. 54,653,79		
	1913: — 57,764,05	—	Kr. 112,417,84
2. Húsaskattur	1912: kr. 14,086,15		
	1913: — 14,376,00	—	28,462,15
3. Tekjuskattur	1912: kr. 34,202,25		
	1913: — 35,057,75	—	69,260,00
4. Aukatekjur	1912: kr. 72,859,27		
	1913: — 80,129,90	—	152,989,17
5. Erfðafjárskattur	1912: kr. 4,381,90		
	1913: — 6,630,62	—	11,012,52
6. Vitagjald	1912: kr. 56,333,63		
	1913: — 60,066,16	—	116,399,79
7. Leyfisbrjefagjöld...	1912: kr. 7,701,43		
	1913: — 7,432,46	—	15,133,89
		Flyt: Kr. 505,675,36	

		Fluttar:	Kr.	505,675,36
8.	Útflutningsgjald	1912: kr. 152,359,63 1913: — 172,513,81	—	324,873,44
9.	Áfengistollur	1912: kr. 446,228,21 1913: — 21,299,51	—	467,527,72
10.	Tóbakstollur.	1912: kr. 214,636,42 1913: — 215,173,29	—	429,809,71
11.	Kaffi- og sykurtollur	1912: kr. 459,635,40 1913: — 519,283,56	—	978,918,96
12.	Annað aðflutningsgjald	1912: kr. 35,970,61 1913: — 35,549,89	—	71,520,50
13.	Árgjöld af verslun og veitingum áfengra drykkja...	1912: kr. 11,600,00 1913: — 11,100,00	—	22,700,00
14.	Pósttekjur	1912: kr. 168,426,18 1913: — 148,410,40	—	316,836,58
15.	Símatekjur	1912: kr. 160,634,48 1913: — 183,143,66	—	343,778,14
16.	Tekjur af Íslandsbanka	1912: kr. 14,709,00 1913: — 9,417,99	—	24,126,99
17.	Óvissar tekjur	1912: kr. 48,184,42 1913: — 85,638,03	—	133,822,45
18.	Tekjur af jarðeignum landsjóðs ...	1912: kr. 19,479,21 1913: — 21,221,24	—	40,700,45
19.	Tekjur af kirkjum	1912: kr. 114,40 1913: — 242,01	—	356,41
20.	Tekjur af silfurbergsnánum í Helgu- staðafjalli	1912: kr. 3,884,00 1913: — 4,000,22	—	7,884,22
21.	Tekjur frá ræktunarsjóði	1912: kr. 9,537,02 1913: — 10,214,12	—	19,751,14
22.	Leigur af innstæðu viðlagasjóðs ...	1912: kr. 54,550,74 1913: — 64,103,62	—	118,654,36
		Flyt:	Kr.	3,806,936,43

			Fluttar: Kr. 3,806,936,43
23.	Tekjur af seðlaláni Landsbankans	1912: kr. 7,500,00 1913: — 7,500,00	<u>—</u> 15,000,00
24.	Leigur af innstæðu í bönkum og af bankavaxtabrjefum	1912: kr. 7,002,50 1913: — 6,505,07	<u>—</u> 13,507,57
25.	Greitt frá prestaköllum	1912: kr. 3,202,90 1913: — 1,890,97	<u>—</u> 5,093,87
26.	Endurgreiðsla á skyndilánnum em-bættismanna	1912: kr. 1,406,31 1913: — 1,171,90	<u>—</u> 2,578,21
27.	Endurborganir á öðrum fyrirfram-greiðslum	1912: kr. 27,969,87 1913: — 8,267,90	<u>—</u> 36,237,77
28.	Greitt úr ríkissjóði Danmerknr ...	1912: kr. 60,000,00 1913: — 60,000,00	<u>—</u> 120,000,00
29.	Vörutollur	1913: —	373,583,14
30.	Tekjur af láninu 1909	1913: —	56,756,50
31.	Lán samkv. lögum nr. 20, 1911 ...	1912: kr. 500,000,00	
	Lán tekið 1. jan. 1913, til að kaupa bankavaxtabrjef	1913: — 250,000,00	<u>—</u> 750,000,00
			Samtals: Kr. 5,179,693,49

II. Útgjöld:

1.	Til greiðslu vaxta og afborgana af lánum landsjóðs	1912: kr. 80,544,95 1913: — 223,892,44	Kr. 304,437,39
2.	Til útgjalda við hina æðstu stjórn landsins	1912: kr. 54,568,15 1913: — 56,604,92	<u>—</u> 111,173,07
3.	Kostnaður við alþingi og yfirskoðun landsreikninganna ...	1912: kr. 37,603,58 1913: — 84,019,23	<u>—</u> 121,622,81

Flyt: Kr. 537,233,27

		Fluttar: Kr. 537,233,27
4.	Til útgjálda við dómgæslu, lögreglustjórn o. fl.:	
A.	Dómgæsla og lögreglustjórn ... 1912: kr. 87,492,22 1913: — 88,792,35	<hr/> — 176,284,57
B.	Ýmisleg útgjöld .. .. 1912: kr. 39,602,56 1913: — 46,410,15	<hr/> 86,012,71
5.	Til útgjálda við læknaskipunina ... 1912: kr. 167,740,17 1913: — 168,546,11	<hr/> — 336,286,28
6.	Til samgöngumála:	
A.	Til útgjálda við póststjórnina . 1912: kr. 120,671,49 1913: — 123,953,92	<hr/> — 244,625,41
B.	Til vegabóta . ... 1912: kr. 176,976,71 1913: — 138,099,55	<hr/> — 315,076,26
C.	Til gufuskipaferða ... . 1912: kr. 108,150,00 1913: — 102,150,00	<hr/> — 210,300,00
D.	Til ritsíma og talsíma ... ... 1912: kr. 271,196,37 1913: — 131,675,40	<hr/> — 402,871,77
E.	Til vita . ... 1912: kr. 29,631,90 1913: — 62,334,25	<hr/> — 91,966,15
7.	Til kirkju- og kenslumála:	
A.	Í þarfir andlegu stjettarinnar ... 1912: kr. 74,323,90 1913: — 63,151,21	<hr/> — 137,475,11
B.	Til kenslumála ... ... 1912: kr. 239,433,42 1913: — 242,800,21	<hr/> — 482,233,63
8.	Til vísinda og bókmenta . ... 1912: kr. 83,532,44 1913: — 78,737,67	<hr/> — 162,270,11
9.	Til verklegra fyrirtækja ... ... 1912: kr. 248,884,14 1913: — 183,745,82	<hr/> — 432,629,96
10.	Til skyndilána og lögboðinna fyrirframgreiðslna ... ... 1912: kr. 32,644,40 1913: — 7,680,70	<hr/> — 40,324,10
11.	Til eftirlauna og styrktarfjár... ... 1912: kr. 65,532,04 1913: — 60,579,65	<hr/> — 126,111,69
		Flyt: Kr. 3,781,701,02

		Fluttar: Kr. 3,781,701,02
12.	Óviss útgjöld	1912: kr. 8,278,79 1913: — 12,838,57
		— 21,118,36
13.	Fjárgreiðslur skv. lögum, fjárauka- lögum o. fl.	1912: kr. 131,522,17 1913: — 136,354,95
		— 267,877,12
14.	Útgjöld viðlagasjóðs	1913:
15.	Til jafnaðar móti lántökum lands- sjóðs:	— 50,772,81
	Fyrir upphæðina voru keypt bankavaxtabrjef...	1913: kr. 250,000,00
		— 250,000,00
16.	Við útgjöldin bætast samkvæmt 89. tillögu yfirskoðunarmanna	1912: kr. 7,127,55 og eftir 91. tillögu s. á. . . .
		— 9,212,00
	Allar tekjurnar voru...	kr. 5,179,693,49
	Öll útgjöldin voru	— 4,887,808,86
	Tekjuafgangur, þar i lán frá 1912:	kr. 500,000,00
	og afgangur	— 291,884,63
		— 791,884,63
		Samtals: Kr. 5,179,693,49